

Серія 16

**Активна роль студента:
рольові вправи як
інструмент навчання
медичної комунікації**

Стікерки:

- › Маргарета Барбара Бреебарт – професорка, лікарка-анестезіологиня Університетської лікарні Антверпена (UZA), PhD, членкиня команди з навчання комунікативних навичок Університету Антверпена.
- › Кателійне Баетенс – докторка, лікарка загальної практики (GP), координуюча лікарка у двох центрах довготривалого догляду, тренерка з комунікації.

Модераторка:

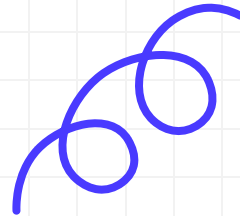
Анастасія Леухіна — консультантка україно-швейцарського проекту «Розвиток медичної освіти», кураторка лабораторії емпатії в медосвіті, авторка «Зовсім не страшна книга. Про життя, смерть і все, що поміж ними», редакторка посібника «Людяність та емпатія в охороні здоров'я».

Чому студенти не включаються в рольові вправи

Навіть за наявності симульованих пацієнтів студенти уникають участі.

Основні причини:

- страх помилки
- перфекціонізм
- відчуття оцінювання
- емоційна складність сценаріїв

Типова картина: тиша, уникання, низька залученість.
Проблема не в методі, а в середовищі.

Ключовий принцип:

безпека важливіша за «правильність»

Зміна у підході:

- ✓ дозвіл на помилки як норма
- ✓ зняти тиск «зробити правильно»
- ✓ створити простір для експерименту

На практиці:

- ✓ викладач сам показує недосконалість
- ✓ демонструє процес, а не ідеал
- ✓ не дає «єдиної правильної відповіді»

Результат:
студенти починають діяти.

Як відбувається навчання на практиці

Базова логіка заняття:

- 1 Дія (гра, вправа)
- 2 Реакція (емоції, відчуття)
- 3 Обговорення
- 4 Модель / структура
- 5 Повторна спроба

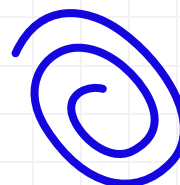
Критично важливо
пам'ятати:
обговорення/
рефлексія вправи
займає більше часу,
ніж сама вправа.

Інструменти, які працюють

Bad demonstration (Приклад поганої комунікації)

Викладач навмисно показує погану комунікацію.
Навіщо:

- зняти страх
- показати наслідки
- запустити аналіз

Careless demonstration (Дещо недбала демонстрація)

- «Трохи неправильно», а не відверто погано.
- Фокус: нюанси, баланс, деталі.

First sentences (Перші речення)

- * Студенти формулюють перші фрази у складній ситуації. Далі викладач демонструє їх у різних варіаціях.
- * Що це дає: колективне відчуття, що працює.

Worst way to... (Найгірший спосіб це зробити це...)

Навмисно шукаємо найгірші варіанти.

Ефект:

→ зниження напруги → сміх → мотивація зробити краще

Do something else (Зреагуй іншим чином)

- ✓ Кілька різних відповідей на одну ситуацію.
- ✓ Важливо: не «правильно», а «по-різному».
- ✓ Результат: розширення репертуару реакцій.

Script writing (Дій за алгоритмом)

- Дається структура (наприклад, NVC), студенти прописують відповіді.
- Результат: це знижує страх імпровізації та дає опору

Copy-paste (Відтвори це буквально)

- Дається структура (наприклад, NVC), студенти прописують відповіді.
- Результат: це знижує страх імпровізації та дає опору

Stepping stones

Етапи комунікації фізично розкладені на підлозі, наприклад, на картках.
Навіщо:

- * зменшити перевантаження
- * фокус на одному кроці

Circle (Коло, обов'язкова практика)

- Кожен студент виконує дію по колу.
- Ключ: повторювати, поки не з'явиться впевненість.

Як працювати з емоціями

Рольові вправи викликають реальні реакції.

Що важливо:

- * безпечна атмосфера
 - * визнання емоцій
 - * доступність викладача
 - * підтримка групи
- ! Сміх і напруга працюють разом, і це нормально.

Як давати фідбек

Фокус не на оцінці, а на впливі:

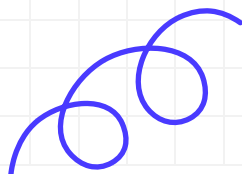
- * що зроблено
 - * як це сприйняв пацієнт
 - * який ефект це дало
 - * що можна змінити
- ! Без цього блоку навчання не відбувається.

Як обирати метод

Орієнтири:

- ✓ яка навичка потрібна
- ✓ який рівень групи
- ✓ яка енергія в аудиторії

Практична порада:
почати з одного
інструменту і не
ускладнювати.

Роль викладача

Викладач не передає знання, а:

- створює середовище
- активує групу
- регулює складність
- знімає тиск

І найголовніше: викладач показує, що помилятися можна.

